

เปิดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติทรัสต์ พ.ศ.

๑. เหตุผลความจำเป็น

เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีข้อจำกัดในการใช้เครื่องมือเพื่อบริหารจัดการทรัพย์สินส่วนบุคคล อีกทั้งกฎหมายการก่อตั้งทรัสต์ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน (พระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐) ก็ไม่เอื้ออำนวยต่อการบริหารจัดการทรัพย์สินส่วนบุคคลดังกล่าว จึงเป็นเหตุให้มีทรัพย์สินในประเทศไทยเป็นจำนวนมากถูกถ่ายเทออกไปบริหารจัดการนอกประเทศ ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงเป็นการสมควรที่จะนำหลักกฎหมายเพื่อให้มีการก่อตั้งทรัสต์เป็นการทั่วไปมาใช้ในการบริหารจัดการทรัพย์สินส่วนบุคคลดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพเพื่อลดการเคลื่อนย้ายเงินทุนออกนอกประเทศ อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติทรัสต์ พ.ศ. ประกอบด้วย ๗ หมวด โดยแต่ละหมวดมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๑) การก่อตั้งทรัสต์

(๑.๑) กำหนดนิยาม

“ทรัสต์” หมายความว่า นิติสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นตามสัญญาก่อตั้งทรัสต์

“สัญญาก่อตั้งทรัสต์” หมายความว่า สัญญาซึ่งบุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้ก่อตั้งทรัสต์ โอนหรือก่อทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ ในทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ทรัสต์ ด้วยความไว้วางใจให้ทรัสต์จัดการทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้รับประโยชน์

“กองทรัสต์” หมายความว่า บรรดาทรัพย์สินที่กำหนดตามสัญญาก่อตั้งทรัสต์ และให้หมายความรวมถึงบรรดาทรัพย์สิน ดอกผล หนี้สิน และความรับผิดที่เกิดขึ้นจากการจัดการตามสัญญาก่อตั้งทรัสต์ หรือตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๑.๒) ขอบเขตของทรัสต์

กำหนดวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งทรัสต์ภายใต้ร่างพระราชบัญญัติทรัสต์ฯ ไว้ชัดเจน เพื่อมิให้เกิดความขัดข้องกับการก่อตั้งทรัสต์ภายใต้พระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

๑) เป็นการก่อตั้งทรัสต์ที่มีใช้เพื่อการระดมทุน

๒) เป็นการจัดการทรัสต์ที่อยู่นอกเหนือจากกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน

๓) เป็นการจัดการทรัสต์ที่มีลักษณะนอกเหนือจากการเป็นทรัสต์เพื่อการประกอบธุรกิจ ที่มีกฎหมายกำกับดูแลเป็นการเฉพาะ

(๑.๓) สัญญาก่อตั้งทรัสต์

๑) ทรัสต์ย่อมก่อตั้งขึ้นเมื่อมีการทำสัญญาเป็นหนังสือ และผู้ก่อตั้งทรัสต์ต้องโอนทรัพย์สินหรือก่อทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ ที่จะให้เป็นกองทรัสต์แก่ทรัสต์ ทั้งนี้ ผู้ก่อตั้งทรัสต์และทรัสต์จะเป็นบุคคลเดียวกันไม่ได้

๒) ระยะเวลาของกองทรัสต์ คู่สัญญาอาจตกลงร่วมกันเพื่อกำหนดระยะเวลาของกองทรัสต์ไว้ในสัญญาก่อตั้งทรัสต์ก็ได้ แต่หากคู่สัญญาไม่ได้กำหนดระยะเวลาของกองทรัสต์ไว้ในสัญญาก่อตั้งทรัสต์ ให้ถือว่าเป็นกองทรัสต์ที่ไม่มีกำหนดระยะเวลา

๓) ผู้ก่อตั้งทรัสต์เป็นได้ทั้งบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล

๔) สัญญาก่อตั้งทรัสต์จะต้องมีรายการหรือข้อความอย่างน้อยดังต่อไปนี้ จึงจะถือว่าเป็นโมฆะ

๔.๑) ชื่อผู้ก่อตั้งทรัสต์และทรัสต์

๔.๒) ผู้รับประโยชน์ โดยการระบุชื่อ หรือคุณสมบัติ หรือลักษณะที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้รับประโยชน์ก็ได้

๔.๓) วัตถุประสงค์ของทรัสต์

๔.๔) ทรัพย์สินที่จะให้เป็นกองทรัสต์

๕) กรณีที่กองทรัสต์มีการลงทุน ถือครองอสังหาริมทรัพย์ หรือประกอบธุรกิจ ซึ่งมีกฎหมาย กฎ หรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน การถือครองอสังหาริมทรัพย์ หรือการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวไว้ ให้สัญญาก่อตั้งทรัสต์ระบุสัดส่วนผู้รับประโยชน์ หรือจัดสรรผลประโยชน์แก่บุคคลต่างด้าวเพื่อไม่ให้ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย กฎ หรือข้อกำหนดนั้น

(๑.๔) ผลของการก่อตั้งทรัสต์

เมื่อก่อตั้งทรัสต์ขึ้นแล้ว ให้ผู้ก่อตั้งทรัสต์ ทรัสต์ และผู้รับประโยชน์มีสิทธิและหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) ผู้ก่อตั้งทรัสต์ย่อมมีสิทธิหรือหน้าที่เฉพาะเท่าที่กำหนดในสัญญาก่อตั้งทรัสต์

๒) ทรัสต์มีสิทธิตามกฎหมายเหนือกองทรัสต์ในฐานะผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้มีสิทธิเหนือทรัพย์สิน และมีหน้าที่จัดการกองทรัสต์ตามสัญญาก่อตั้งทรัสต์

๓) ผู้รับประโยชน์ย่อมมีสิทธิได้รับประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการจัดการกองทรัสต์ตามสัญญาก่อตั้งทรัสต์และมีสิทธิอื่น ๆ ตามสัญญาก่อตั้งทรัสต์

(๑.๕) การเปลี่ยนแปลงสัญญาก่อตั้งทรัสต์และทรัสต์

๑) การเปลี่ยนแปลงสัญญาก่อตั้งทรัสต์ให้กระทำได้ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาก่อตั้งทรัสต์ และหากในกรณีที่สัญญาก่อตั้งทรัสต์มิได้กำหนดไว้ ผู้รับประโยชน์และทรัสต์อาจตกลงเปลี่ยนแปลงสัญญาก่อตั้งทรัสต์ได้ แต่ต้องไม่ขัดต่อเจตนารมณ์ของการก่อตั้งทรัสต์

๒) สำหรับการเปลี่ยนแปลงทรัสต์ ให้กระทำได้ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาก่อตั้งทรัสต์ หรือเมื่อมีเหตุตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ได้แก่ ทรัสต์ลาออก ทรัสต์ถูกพิทักษ์ทรัพย์ สิ้นสภาพ นิติบุคคลหรือถูกถอดถอน เป็นต้น ซึ่งการลาออกหรือถูกถอดถอน หากสัญญาก่อตั้งทรัสต์มิได้กำหนดไว้ ให้ทรัสต์ต้องแจ้งการลาออกเป็นหนังสือให้ผู้รับประโยชน์ทราบ และผู้รับประโยชน์อาจถอดถอนทรัสต์ได้ ถ้าจัดการทรัสต์ไม่เป็นไปตามสัญญาก่อตั้งทรัสต์

๓) ในการตั้งทรัสต์รายใหม่ ให้กระทำได้ตามที่กำหนดในสัญญาก่อตั้งทรัสต์ หากไม่ได้กำหนดไว้ ให้เป็นไปตามมติของผู้รับประโยชน์หรือศาล

(๒) สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของทรัสต์

ให้ทรัสต์มีหน้าที่ต้องจัดการกองทรัสต์ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และใช้ความระมัดระวังเยี่ยงผู้มีวิชาชีพ และต้องปฏิบัติต่อผู้รับประโยชน์อย่างเป็นธรรม และจัดการกองทรัสต์เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้รับประโยชน์ รวมทั้งต้องไม่กระทำการใดอันเป็นการขัดแย้งกับประโยชน์ของกองทรัสต์

(๓) สิทธิของผู้รับประโยชน์และความคุ้มครอง

(๓.๑) กำหนดให้ผู้รับประโยชน์มีสิทธิที่จะฟ้องร้องให้ทรัสต์จัดการทรัสต์ให้ถูกต้อง รวมทั้งมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายและติดตามเอาทรัพย์สินคืนจากบุคคลภายนอก

(๓.๒) กำหนดให้ผู้รับประโยชน์มีสิทธิที่จะตรวจสอบการดำเนินงานของทรัสต์

(๓.๓) กำหนดให้ความคุ้มครองกองทรัสต์ มิให้นำมาชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ที่เป็นหนี้ส่วนตัวของทรัสต์

(๔) ความระงับสิ้นไปของทรัสต์

ทรัสต์ย่อมสิ้นสุดลงตามที่กำหนดในสัญญาก่อตั้งทรัสต์และในกรณีดังต่อไปนี้

๑) เมื่อได้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของสัญญาก่อตั้งทรัสต์ครบถ้วนแล้ว

๒) เมื่อผู้ก่อตั้งทรัสต์และทรัสต์ตกลงเลิกสัญญาก่อตั้งทรัสต์

๓) เมื่อผู้รับประโยชน์และทรัสต์ตกลงเลิกสัญญาก่อตั้งทรัสต์ในกรณีที่ผู้ก่อตั้งทรัสต์ถึงแก่ความตาย

๔) เมื่อครบกำหนดระยะเวลา สำหรับกรณีที่กองทรัสต์มีการกำหนดระยะเวลาไว้ในสัญญาก่อตั้งทรัสต์

๕) เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เลิกทรัสต์หรือเหตุอื่นตามที่ทรัสต์หรือผู้รับประโยชน์ร้องขอ

๖) เมื่อปรากฏว่าไม่มีผู้รับประโยชน์เหลืออยู่

๗) เมื่อปรากฏว่าไม่มีทรัพย์สินในกองทรัสต์เหลืออยู่

๘) เมื่อปรากฏเหตุที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทรัสต์ แต่สัญญาก่อตั้งทรัสต์มิได้กำหนดไว้ให้มีการเปลี่ยนแปลงทรัสต์

(๕) การกำกับดูแลทรัสต์

(๕.๑) การอนุญาต ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบธุรกิจเป็นทรัสต์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต.

(๕.๒) ผู้ที่อาจยื่นคำขออนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจเป็นทรัสต์จากคณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกอบด้วย

๑) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

๒) สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น

๓) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

๔) นิติบุคคลอื่นใดตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

(๕.๓) การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจ

๑) ทรัสต์ต้องจัดให้มีระบบงานอย่างเหมาะสมในการจัดการกองทรัสต์

๒) กำหนดให้ทรัสต์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด เช่น หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามอำนาจหน้าที่ของทรัสต์ การดำรงฐานะทางการเงิน การทำประกันภัยสำหรับความรับผิดที่เกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจเป็นทรัสต์ เป็นต้น

(๖) พนักงานเจ้าหน้าที่

(๖.๑) ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจของทรัสต์ เพื่อรวบรวมเอกสารหรือหลักฐานที่อาจเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ

(๖.๒) การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(๖.๓) ให้สำนักงาน ก.ล.ต. มีหน้าที่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดและการลงโทษบุคคลซึ่งกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) บทกำหนดโทษ อายุความ และคณะกรรมการเปรียบเทียบความผิด

(๗.๑) บทกำหนดโทษ

๑) โทษทางปกครอง ประกอบด้วย

๑.๑) ภาคทัณฑ์

๑.๒) ปรับทางปกครอง

๑.๓) ตำหนิโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน

๑.๔) จำกัดการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

๑.๕) พักการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยอาจสั่งพักการเป็นทรัสต์เฉพาะสัญญาก่อตั้งทรัสต์ใดหรือทุกสัญญาก็ได้

๑.๖) เพิกถอนการอนุญาต

๒) บุคคลดังต่อไปนี้มีอำนาจลงโทษทางปกครอง

๒.๑) สำนักงาน ก.ล.ต.

๒.๒) คณะกรรมการพิจารณาโทษทางปกครอง

๒.๓) คณะกรรมการ ก.ล.ต.

๓) ให้สำนักงาน ก.ล.ต. มีอำนาจรับค่าปรับที่เป็นโทษปรับทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้ โดยค่าปรับให้ตกเป็นของสำนักงาน ก.ล.ต.

๔) ให้สำนักงาน ก.ล.ต. เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่มีโทษทางปกครอง และให้มีอำนาจพิจารณาในเบื้องต้นเพื่อดำเนินการตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด

๕) โทษทางอาญา ประกอบด้วย โทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๗.๒) อายุความและคณะกรรมการเปรียบเทียบความผิด

๑) ความผิดที่มีโทษทางปกครอง หากมิได้มีการลงโทษทางปกครองภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่วินิจฉัยว่ามีการกระทำความผิด หรือภายในห้าปีนับแต่วันที่มีการกระทำความผิดเป็นอันขาดอายุความ

๒) ความผิดซึ่งไม่มีผลเสียหายร้ายแรงต่อกองทรัสต์ หรือในกรณีที่ได้รับประโยชน์ได้รับความเสียหายด้วยแต่ผู้กระทำผิดได้แก้ไขเยียวยาความเสียหายจนเป็นที่พอใจแก่ผู้รับประโยชน์แล้ว ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบความผิดซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มีอำนาจเปรียบเทียบได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

๓) เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบความผิดได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด ตาม (๒) ข้างต้น และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบความผิดกำหนดแล้ว ให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องในกรณีแห่งความผิดนั้นเป็นอันระงับไป

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๓.๑ มีเครื่องมือกลไกในการใช้ทรัพย์สินมาบริหารจัดการทรัพย์สินส่วนบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากกฎหมายการก่อตั้งทรัสต์ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน (พระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐) มีข้อจำกัดและไม่เอื้ออำนวยต่อการบริหารจัดการทรัพย์สินส่วนบุคคลดังกล่าว

๓.๒ ใช้เป็นเครื่องมือในการช่วยลดปัญหาการเคลื่อนย้ายเงินทุนออกนอกประเทศเพื่อไปจัดตั้งทรัสต์ในต่างประเทศ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว

ในการนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการคลังจึงขอเชิญชวนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างกฎหมายดังกล่าวระหว่างวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ถึง วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ทั้งนี้ สามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาได้ทาง

โทรสารหมายเลข : ๐ ๒๒๗๓ ๙๙๘๗

Email : tanapon@fpo.go.th